

มติใหม่ของการวิเคราะห์คำแสดงการณลักษณะ “แล้ว” “กำลัง” “อยู่” ในภาษาไทย
“Laew” “Kamlang” and “Juu” Revisited

ปรางค์ เทียงบูรณธรรม

รายงานวิจัย ฉบับที่ 218

พ.ศ. 2551

มหาวิทยาลัยพายัพ

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2551

พิมพ์ที่: จังหวัดเชียงใหม่

PAYAP UNIVERSITY

1. ประเทศ: ไทย
2. หมายเลขงานวิจัย: 218
3. ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย): มิติใหม่ของการวิเคราะห์คำแสดงการณลักษณะ “แล้ว” “กำลัง” “อยู่” ในภาษาไทย
4. ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ): “Laew” “Kamlang” and “Juu” Revisited
5. ผู้เขียน: นางสาวปรังค์ เทียงบุญธรรม
6. หน่วยงาน: สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์
7. ประเภทเอกสาร: รายงานการวิจัย
8. รายละเอียดของงานพิมพ์: รายงานการวิจัย ขนาด 40 หน้า
9. วันที่ตีพิมพ์: กรกฎาคม 2551
10. ภาษา: อังกฤษ
11. หน่วยงานที่ให้ทุน: มหาวิทยาลัยพายัพ
12. คำหลัก: คำแสดงการณลักษณะ กาล

บทคัดย่อ

ก. ขอบเขตการวิจัย

รายงานวิจัยฉบับนี้ศึกษาความหมาย โครงสร้างทางไวยากรณ์ และการใช้ของคำว่า “แล้ว” “กำลัง” และ “อยู่” ในภาษาไทยกลาง

ข. ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ใช้ทฤษฎีไวยากรณ์ปริชาน (Cognitive Grammar) กับทฤษฎีไวยากรณ์บทบาทและอ้างอิง (Role and Reference Grammar) ช่วยในการอธิบายความหมาย โครงสร้างทางไวยากรณ์ และการใช้ของคำว่า “แล้ว” “กำลัง” และ “อยู่” จุดคล้ายกันของทั้ง 2 ทฤษฎี คือ การรวมเอาอรรถศาสตร์ (semantics) เข้ากับการศึกษาไวยากรณ์ (syntax) ทำให้เข้าใจหน้าที่ทางไวยากรณ์อย่างมีเหตุมีผล และเป็นธรรมชาติ ซึ่งต่างจากทฤษฎีดั้งเดิม

ค. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความหมาย โครงสร้างทางไวยากรณ์ และการใช้ของคำว่า “แล้ว” “กำลัง” และ “อยู่” ในภาษาไทยกลางพบว่า **แล้ว** ไม่ได้เป็นทั้งตัวบ่งชี้แสดงการณลักษณะแบบสมบูรณ์ (perfective marker) และตัวบ่งชี้แสดงการณลักษณะความสมบูรณ์ของเหตุการณ์ (perfect marker) แต่ **แล้ว** แสดงการเปลี่ยนแปลงจากเหตุการณ์หนึ่งไปอีกเหตุการณ์หนึ่ง (E1 → E2) เหตุการณ์เริ่มต้น หรือ E1 มีความสำคัญมากต่อการเข้าใจความหมาย และการใช้ **แล้ว** เหตุการณ์เริ่มต้น (E1) นี้ได้มาจากความรู้และประสบการณ์ของผู้พูด

กำลัง เป็นตัวบ่งชี้การณลักษณะทางไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์ประเภทกำลังเกิดขึ้น เนื่องจาก *กำลัง* มีลักษณะพลวัต (dynamic) ดังนั้น *กำลัง* จึงสามารถปรากฏร่วมกับ คำวิเศษณ์ที่แสดงช่วงของเวลา (เช่น *ช่วงนี้*) ได้ในขณะที่ *อยู่* ไม่สามารถปรากฏร่วมกับ คำดังกล่าวได้ ในที่นี้สันนิษฐานได้ว่า ลักษณะพลวัตของ *กำลัง* อาจมีที่มาจาก กระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า *กำลัง* ที่เป็นคำนาม ซึ่งหมายถึง *สิ่งที่ทำให้เกิดแรง ความเข้มแข็ง*

ส่วน *อยู่* ยังไม่ถือว่าเป็นตัวบ่งชี้การณลักษณะ หากแต่ทำหน้าที่แสดงการดำรง อยู่ของเหตุการณ์ ณ สถานที่ เวลา หรือ คุณลักษณะ *อยู่* ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์มาจากคำหลักประเภทกริยาซึ่งแสดงความหมายของ*การไม่ไปจากที่* ทำให้เกิดความหมายแสดงการณลักษณะดำเนินอยู่ สภาวะคงที่ไม่มีเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้ *อยู่* ต่างจาก *กำลัง* นั่นคือ *อยู่* สามารถปรากฏกับคำวิเศษณ์บอกระยะเวลา เช่น *ตั้งนาน* *ทั้งคืน* ได้ ในขณะที่ *กำลัง* ปรากฏร่วมกับคำเหล่านี้ไม่ได้

นอกจากนี้ *กำลัง* กับ *อยู่* ยังทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมเวลาของเหตุการณ์ย่อย นั่นคือ *กำลัง* แสดงความหมายเชิงการณลักษณะว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นกำลังเกิดขึ้น ณ จุดอ้างอิง (reference point) หรือเวลาวัจนกรรม (speech event) ส่วน *อยู่* แสดงความหมายทรงสภาพที่ดำเนินไปสู่จุดอ้างอิง หรือเวลาวัจนกรรม

1. Country: Thailand
2. Research Report Number: 218
3. Name (Thai): มิติใหม่ของการวิเคราะห์คำแสดงการณั้ลักษณะ
“แล้ว” “กำลัง” “อยู่” ในภาษาไทย
4. Name (English): “Laew” “Kamlang” and “Juu” Revisited
5. Author: Miss Prang Thiengburanathum
6. Organization: Department of Linguistics, Faculty of Arts
7. Type of Document: Research Report
8. Pages: 40 pages
9. Date Printed: July 2008
10. Language of Document: English
11. Funding Organization: Payap University
12. Keyword: aspect, tense

Abstract

A. Scope of the Study

This paper presents the syntax and semantics of *léew*, *kamlan* and *jùu* in Standard Thai.

B. Research Methodology

In order to arrive at a more insightful explanation of their syntactic behaviors it is important to take semantics as well as pragmatics into consideration. Cognitive Linguistics (Langacker 1987; 1990, Lakoff and Johnson: 1980) provides an effective tool in explaining semantically motivated polysemic extensions to grammatical functions. Role and Reference Grammar theory of clause linkage (Van Valin: 2005) gives a device in illustrating the difference and similarity in clause structure between *léew*, *kamlan* and *jùu*.

C. Results

The Thai *léew*, I suggest, is neither a 'perfect' nor a 'perfective' marker. It can, however, provide these aspectual readings depending on its interaction with the reference point. In other words, it not only expresses the internal composition of an event, but also the connection between events. It serves the function of temporal linker.

It is found that *léew* expresses a relation of support between events and specifies that there is an arrival at a new event. That is, *léew* requires that there must be the presence of a supporting *event* or an initiation of change. This supporting *event* can be pooled from encyclopediac knowledge which includes community knowledge, culture information and such like.

As for *kamlan* and *jùu*, I suggest that *kamlan* is an aspect marker, but *jùu* is not – not yet being fully grammaticalized to an aspect function. Rather, it is a locator pinpointing an event in space, time, or attribute. This effect is derived from its lexical verbal source meaning ‘to stay’, which semantically takes two arguments: locatum and location. Its “continuity” sense is a logical consequence of the experience of remaining at the same place through time. The notion of continuity can be understood as **non-changeability**. As for *kamlan*, it has a **dynamatic/constant change** value probably deriving from its lexical noun source meaning ‘energy’. Due to their distinct lexical sources, *kamlan* and *jùu* have different semantic structures which motivate their syntactic contrasts. For example, *jùu* can occur with adverbs of duration like as *t^háy khìn* ‘all night’, and *tânnaan* ‘for a long time’, but *kamlan* cannot; whereas *kamlan* can occur with *téuán níi* ‘during’, but *jùu* cannot.

In addition to their aspectual functions, *kamlan* and *jùu* are temporal linkers connecting sub-events where one event functions as a relative reference. *Kamlan* encodes simultaneity between two events, while *jùu* encodes that one event moves toward the other. These alternate construals are motivated from their lexical sources.

Acknowledgements

I would like to express my gratitude to various people without whom this paper would not have been possible. First of all, I am in the debt of Dr Larin Adams who provided me with helpful advice and insightful suggestions throughout my writings. I am indebted to Aj. Audra Phillips for clarifying my thoughts and enhance my thinking. I would like to thank Aj. Douglas Inglis and Dr. Saranya Savetamalya for their valuable comments. Last but not least, I owe a debt to Dr. Phinnarat Akharawatthakun for her continuous support.

PAYAP UNIVERSITY

Contents

Abstract (Thai)	i
Abstract (English)	iii
Acknowledgements	v
Contents	vi
1. Introduction	1
2. $lé\epsilon w$	2
2.1 $lé\epsilon w_2$ – dual function	2
2.1.1 Conceptual properties of $lé\epsilon w_2$	4
a. Event relations	4
b. Reference point	9
2.2 Clause linkage marker	16
3. $j\grave{u}u$	19
4. $kaml\grave{a}ŋ$	26
5. Combination of $kaml\grave{a}ŋ$, $j\grave{u}u$, and $lé\epsilon w_2$	32
5.1 Co-occurrence of $kaml\grave{a}ŋ$ and $j\grave{u}u$	32
5.1.1 $kaml\grave{a}ŋ...j\grave{u}u_4$ + DISCOURSE EVENT/TIME	33
5.1.2 $kaml\grave{a}ŋ...j\grave{u}u_3$ + TIME (+ other abstract domains)	36
5.1.3 $kaml\grave{a}ŋ...j\grave{u}u_2$ + SPACE	37
5.2 Co-occurrence of $j\grave{u}u$ and $lé\epsilon w_2$	37
5.3 Co-occurrence of $kaml\grave{a}ŋ$ and $lé\epsilon w_2$	38
6. Conclusion	40
7. Bibliography	40